

Myndigheten för yrkeshögskolan

Kvalitetsgranskning av konst- och kulturutbildningar 2017

Granskningsrapport | 2017

Förord

Denna rapport innehåller det samlade resultatet från myndighetens kvalitetsgranskning av konst- och kulturutbildningar under 2017.

Min förhoppning är att innehållet ska bidra till att förstärka och utveckla kvaliteten i utbildningarna men även fungera som vägledning och ge stöd i arbetet med att bedriva utbildningarna med hög och jämn kvalitet.

Till sist vill jag rikta ett stort tack till alla er som medverkat vid kvalitetsgranskningar, ni som efter granskningarna arbetat vidare med att åtgärda och utveckla det som framkommit och till er alla som gör att konst- och kulturutbildningarna ständigt utvecklas.

Hässleholm 10 april 2018

Inger Nordahl
Enhetschef för kvalitetsgranskningen

Innehåll

Sammanfattning	2
1. Inledning.....	3
2. Kvalitetsgranskning av konst- och kulturutbildningar	3
2.1 Bakgrund.....	3
2.2 Syfte	3
2.3 Behovsanalys och planering	4
2.4 Urval av utbildningar för kvalitetsgranskning	4
2.5 Genomförande	4
3. Kvalitetsgranskning 2017	4
3.1 Resultat av granskningarna.....	4
3.2 Granskningsområde: lärande	5
3.3 Granskningsområde: utveckling och förbättring	6
3.4 Granskningsområde: syfte och bidrag till övergripande samhällsliga mål	7
3.5 Enkät till granskade utbildningsanordnare.....	9
3.6 Slutsatser	9
Bilaga 1: Konst- och kulturutbildningar som granskats 2017	10
Bilaga 2: Kvalitetskriterier	11

Sammanfattning

Myndigheten för yrkeshögskolan administrerar statsbidrag till- och granskar kvaliteten i utbildningar enligt förordning (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar. Som ett led i detta har myndigheten under 2017 genomfört granskningar av 14 utbildningar. Denna rapport sammanfattar de styrkor och svagheter som granskningarna visar i utbildningarna, och diskuterar hur kvaliteten i utbildningarna kan öka ytterligare.

Sammantaget är det myndighetens uppfattning att metoden i granskningarna fungerar väl både för att bedöma kvaliteten i utbildningarna och för att ge stöd till anordnarna. Genom granskningarna har vi kunnat identifiera en rad utvecklingsområden både för de enskilda utbildningarna och för myndighetens samlade arbete med kvalitet i utbildningarna. Granskningarna har också lett till att de granskade utbildningarna själva har tagit fram utvecklingsområden för sina utbildningar utöver de som myndigheten identifierat.

Myndighetens bedömning efter 2017 års kvalitetsgranskningar är att utbildningarna i många fall håller en mycket hög kvalitet inom granskningsområdet lärande. Granskningarna har visat att utbildningarna har ett utvecklat pedagogiskt upplägg och en bra kvalitet i organisation och genomförande.

Flest identifierade behov av utveckling är inom området utveckling och förbättring. Det har främst handlat om att det saknas en kvalitetsmodell som är anpassad till utbildningen, med ett systematiskt genomförande och en dokumentation av kvalitetsarbetet, men också sammansättningen av ledamöterna i styrelsen eller ledningsgruppen.

Efter de granskade konst- och kulturutbildningarna kan vi så här långt konstatera att myndigheten behöver stödja utbildningsanordnarna i att ta fram kvalitetsmodeller som är särskilt anpassade och relevanta för de olika inriktningar som utbildningarna har. Att utbildningarna utvecklas genom ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete är ett annat område där utbildningsanordnarna behöver stöd och vägledning. Den 25 april 2018 arrangerar därför myndigheten en konferens med tema kvalitet och utveckling för de som är utbildningsanordnare inom konst- och kulturutbildningar.

1 Inledning

I denna rapport beskriver vi de viktigaste iakttagelserna och slutsatserna efter 2017 års kvalitetsgranskning av pågående konst- och kulturutbildningar. Rapportens främsta syfte är att alla utbildningsanordnare, styrelser/ledningsgrupper och lärare ska kunna få något med sig som kan bidra till att förstärka och utveckla kvaliteten i de utbildningar man är involverad i. De 14 granskningar vi gjort 2017 är fördelade över flera av de större anordnarna och mellan de större utbildningsinriktningarna. De resultat vi kommer fram till när vi sammanställer granskningarna ska också ses i förhållande till de tio granskningar som vi genomförde 2016 och som sammanställts i rapporten "Kvalitetsgranskning av konst- och kulturutbildningar 2016" med diarienummer: MYH 2017/1020.

I rapporten redogör vi för de delar av utbildningarnas genomförande där det finns störst behov av utveckling och förbättring – men även för väl fungerande delar som kan tjäna som goda exempel. Våra erfarenheter från kvalitetsgranskningen kommer även att påverka hur vi arbetar med dessa processer under kommande år.

Kvalitetsgranskningen 2017 har undersökt hur väl utbildningar genomförs utifrån tre granskningsområden:

- lärande
- utveckling och förbättring
- syfte och bidrag till övergripande samhälleliga mål.

2 Kvalitetsgranskning av konst- och kulturutbildningar

2.1 Bakgrund

Olika utbildningar inom utbildningsformen

Syftet med förordningen (2013:871) om konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar är att ge möjligheter för anordnare som bedriver utbildningar utanför det offentliga utbildningssystemet att få statligt stöd för sin utbildning. Det är enskilda fysiska eller juridiska personer som anordnar en utbildning som kan få statligt stöd. Statligt stöd i sammanhanget innebär möjlighet för en utbildning att:

- ställas under statlig tillsyn
- få statsbidrag
- berättiga de studerande till studiestöd.

En utbildning kan ställas under tillsyn utan att vara berättigad till någon av de andra stödformerna. De utbildningar som beviljas endast tillsyn är undantagna vissa krav i förordningen. Det innebär bland annat att utbildningar inte behöver vara inriktade på konstnärlig eller kulturarvsinriktad verksamhet utan det kan handla om yrkesutbildning med olika inriktningar på eftergymnasial nivå.

2.2 Syfte

Kvalitetsgranskning är en form av myndighetsutövning och kvalitetsgranskningens syfte är framförallt att förbättra kvaliteten i enskilda utbildningar. Erfarenheterna från myndighetens kvalitetsgranskande verksamhet skapar också underlag för myndighetens arbete med stödjande insatser gentemot utbildningar och utbildningsanordnare. Resultatet av kvalitetsgranskningar ska också användas vid bedömning av vilka utbildningar som ska beviljas statligt stöd enligt förordningens krav.

Kvalitet inom verksamheter som styrs av ett offentligt regelverk kan beskrivas utifrån hur väl en verksamhet uppfyller mål och riktlinjer, specifika och generella, samt hur man arbetar med utveckling och förbättring. Med denna utgångspunkt behövs kvalitetskriterier för att tydliggöra och underlätta det konkreta arbetet med kvalitet och kvalitetsutveckling i utbildningarna. Kriterierna är utformade för att tillsammans ge en heltäckande bild av en utbildnings kvalitet och ska beskriva ett idealtillstånd.

2.3 Behovsanalys och planering

Kvalitetsgranskning ska, enligt myndighetens instruktion, föregås av en behovsanalys. En behovsanalys behöver ta ställning till hur de olika utbildningarna ska väljas ut. Myndigheten bedömer om det är störst behov av att genomlys ett visst kvalitetsområde eller om granskningen ska inriktas på utbildningar med det största behovet av att utveckla sin kvalitet. Utifrån behovsanalysen görs en PM där årets urval av utbildningar för granskning framgår tillsammans med skälen som legat till grund för urvalet.

2.4 Urval av utbildningar för kvalitetsgranskning

Urvalet av 2017 års kvalitetsgranskningar utgick från de 34 tvååriga konst- och kulturutbildningar som förväntas ansöka om förnyat statligt stöd under 2018. Det resulterade i 14 utvalda utbildningar.

2.5 Genomförande

Inför våra kvalitetsgranskningar hämtar vi in underlag från många olika källor. Vi analyserar det material som finns i myndighetens diarium och andra databaser om utbildningen och om utbildningsanordnaren. Det gäller till exempel ansökan om att få bedriva utbildningen, utbildningsplanen, eventuella tillsynsärenden, avhoppstatistik m.m. Därutöver begär vi in ytterligare underlag från utbildningsanordnaren och genomför en studerandeenkät.

Den information vi får i denna förberedande fas, gör att vi kan skaffa oss en preliminär bild av utbildningen och vilka eventuella styrkor och svagheter vi behöver fördjupa oss i när vi är på plats vid utbildningen. Vid alla kvalitetsgranskningar genomför två utredare ett besök hos utbildningen. Vid besöket intervjuar vi utbildningsledaren och andra representanter för utbildningsanordnaren, representanter för ledningsgruppen eller styrelsen, undervisande personal och de studerande.

Dessa intervjuer och samtal innebär att myndigheten kan pröva den preliminära bilden vi har efter den förberedande analysen. Genom att ställa i princip samma frågor till de olika grupperna kan vi också bedöma hur samstämmiga – eller skiljaktiga – svaren är. Denna "triangulering" upplever vi som ett effektivt sätt att både snabbt och rättssäkert kunna motivera de bedömningar vi kommer fram till som ett resultat av kvalitetsgranskningen.

Resultatet av granskningen sammanställs i en rapport och de utvecklingsområden som har identifierats sammanställs i ett beslut. Utbildningsanordnare och ledningsgruppen eller styrelsen ges möjlighet att lämna synpunkter på sakinnehållet i rapporten. Här finns också möjlighet att lämna förslag på utvecklingsmöjligheter i utbildningen som kan bidra till att höja utbildningens kvalitet.

3 Kvalitetsgranskning 2017

3.1 Resultat av granskningarna

Generellt organiseras och genomförs utbildningarna på ett sätt som ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål.

Flest konstaterande om behov av utveckling har gjorts inom området utveckling och förbättring. Det har främst gällt att det saknas en kvalitetsmodell som är anpassad till utbildningen, med ett systematiskt genomförande och en dokumentation av kvalitetsarbetet. Det har också handlat om sammansättningen av ledamöterna i styrelsen eller ledningsgruppen.

Flera goda exempel finns på hur utbildningsanordnare bedriver arbete med breddad rekrytering och mångfald, men det saknas oftast en tydlig och uttalad strategi för hur man arbetar med dessa områden. Det finns inte heller alltid en tydlig strategi för hur man arbetar med relevanta hållbarhetsaspekter inom till exempel social, kulturell, ekonomisk eller ekologisk hållbarhet. Kvalitetskriterier och indikatorer för dessa kriterier behöver fortsätta utvecklas av myndigheten.

Resultaten överensstämmer i stort med de erfarenheter som myndigheten gjorde efter 2016 års granskningar. Det handlade framförallt om förbättringar inom områdena utveckling och förbättring och hur man i utbildningen arbetar med att bidra till övergripande samhälleliga mål.

Vid december månad 2017 hade myndigheten fattat beslut i de 14 kvalitetsgranskningsärenden som genomfördes under året. Varje enskild granskning omfattade områdena lärande, utveckling och förbättring samt syfte och bidrag till övergripande samhällseliga mål.

I samtliga granskade utbildningar har utvecklingsområden identifierats av myndigheten och av ledningsgruppen/styrelsen.

Tabellen visar resultatet av de identifierade utvecklingsområdena per granskningsområde.

Granskningsområde	IDENTIFIERADE UTVECKLINGSOMRÅDEN	
	ANTAL	ANDEL (%)
Lärande	9	22
Utveckling och förbättring	21	51
Syfte och bidrag till övergripande samhällseliga mål	11	27
Summa	41	100

Tabell 1: Fördelning av utvecklingsområden per granskningsområde.

Hälften av de 41 identifierade utvecklingsområdena är alltså inom utveckling och förbättring. Drygt en fjärdedel handlar om syfte och bidrag till samhällseliga mål och minst antal påpekanden, knappt en fjärdedel, handlar om lärandet.

3.2 Granskningsområde: lärande

En utbildnings resultat är ur ett kvalitetsgranskningsperspektiv andelen studerande som når utbildningens lärandemål. I den pågående utbildningen granskas förutsättningarna för goda resultat i relation till utbildningens innehåll och mål. Det pedagogiska upplägget ska ge de studerande goda möjligheter att nå utbildningens mål och utbildningen ska präglas av integrering av teori, färdighetsträning och reflektion.

LÄRANDE	IDENTIFIERADE UTVECKLINGSOMRÅDEN	
	ANTAL	ANDEL (%)
1. Utbildningens organisering och praktiska genomförande ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål	5	56
2. Utbildningens pedagogiska genomförande ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål	1	11
3. Inom ramen för utbildningen sker samverkan med det omgivande samhället	3	33
Summa	9	100

Tabell 2: Fördelning av utvecklingsområden inom granskningsområdet lärande

Inom lärande har vi granskat hur det pedagogiska genomförandet fungerar för att lära ut, och hur detta säkras av utbildningsanordnaren genom pedagogiskt ledarskap. Det pedagogiska upplägget ska ge de

studerande goda möjligheter att nå utbildningens mål och utbildningen präglas av integrering av teori, färdighetsträning och reflektion. Vi har också granskat hur anordnarens organisation fungerar för att stödja lärandet och i vilken mån utbildningen samverkar med det omgivande samhället.

Den enskilda utbildningens resultat i termer av hur mycket samlat lärande just den utbildningen bidrar med är en viktig kvalitetsaspekt. Utbildningens resultat är andelen studerande som når utbildningens lärandemål. I en pågående utbildning granskas förutsättningarna för goda resultat i relation till utbildningens innehåll och mål.

De granskade utbildningarna har pågått under lång tid och tidigare bedrivits som kompletterande utbildningar. En del av utbildningarna har en mycket lång historia, från 1900-talets första hälft eller äldre. Inom granskningsområdet har många utbildningar utvecklat ett arbetssätt med en betydande del enskild handledning där mycket värde skapas i samtal mellan läraren och enskilda studerande, till exempel den handledning som sker i form av ateljésamtal vid högskoleförberedande konstnärliga utbildningar. Lärandet har i många av granskningarna lyfts fram som utbildningarnas styrka och området har fått färre utvecklingsområden i de granskade utbildningarna.

Myndigheten konstaterar att utbildningarna organiseras och genomförs på ett sätt som ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål. Det finns som regel god tillgång till lokaler och övrig utrustning som behövs för att kunna genomföra utbildningen. Utbildningarna genomförs med hög lärartäthet och med en god tillgång till gästföreläsare som kompletterar de anställda lärarnas kompetenser. I flera utbildningar finns också mentorer knutna till utbildningen, både interna bland lärarna men även externa mentorer. Lärarna som anlitas arbetar oftast deltid och är samtidigt yrkesutövande inom området de undervisar inom. Ateljésamtalen med de studerande är ett viktigt inslag i det pedagogiska upplägget och lärarna kan då fokusera på den enskilde studerande och deras individuella utveckling. Utbildningarna har generellt en väl genomtänkt pedagogik med en tydlig röd tråd och med individuella återkopplingar. I utbildningarna ingår ofta en blandning av föreläsningar, workshops, praktikfall, projektuppgifter, handledning, studiebesök och studieresor såväl inom landet som utomlands.

De identifierade utvecklingsområdena handlar främst om kursplanerna, deras innehåll och att de behöver vara synliga för alla berörda och användas i utbildningens genomförande. Konst- och kulturutbildningar är en eftergymnasial utbildningsform och det är viktigt att kursinnehållet, det vill säga de kunskaper, färdigheter och kompetenser som avses i varje kurs, ger ett tydligt uttryck för det. En kursplan ger utbildningsanordnaren en struktur i sin verksamhet och de studerande får en ökad förståelse för vad utbildningen ska leda till.

Det finns goda exempel på hur kursplanerna har utvecklats efter övergången från kompletterande utbildningar så att det blir tydligt för de studerande vad som krävs för att nå målen. Många utbildningar saknade då kursplaner, och det är vår erfarenhet att många utbildningar som infört kursplaner i samband med granskningarna berättat hur kursplaner skapat en bättre struktur i utbildningarna. Genom väl formulerade kursplaner finns en tydlig struktur så att progressionen i utbildningen blir tydlig för alla. Det är också vanligt med individuell handledning och återkoppling där det framgår för de studerande om de når målen i kursen.

Utbildningsanordnarna samverkar med relevanta aktörer lokalt, nationellt och internationellt för att bidra till att uppfylla utbildningens syfte. Samverkan med det omgivande samhället sker på många olika sätt med aktiva yrkesutövare på scener, i ateljéer, utställningsverksamheter, öppet hus med mera. Samverkan tillför olika infallsvinklar på utbildningen och ger de studerande möjlighet att under studietiden tillämpa sin konst. Den aktuella skolan eller utbildningen blir en del av en kulturyttring i samhället. Detta bidrar också till att de studerande når målen i utbildningen.

3.3 Granskningsområde: utveckling och förbättring

Myndigheten har ett ansvar att granska att utbildningsanordnaren bedriver ett relevant, verksamt och systematiskt kvalitetsarbete. Ett väl fungerande kvalitetsarbete förutsätter att styrelsen eller ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ett aktivt ansvar för att utbildningen utvecklas. Detta ger också goda förutsättningar för andra kvalitetsaspekter i fråga om uppfyllelse av utbildningens syfte och mål.

Utveckling och förbättring	IDENTIFIERADE UTVECKLINGSOMRÅDEN	
	ANTAL	ANDEL (%)
4. Utbildningens styrelse eller ledningsgrupp arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	9	43
5. Utbildningen karaktäriseras av ett systematiskt kvalitetsarbete	12	57
Summa	21	100

Tabell 3: Fördelning av utvecklingsområden inom granskningsområdet utveckling och förbättring.

Ett systematiskt kvalitetsarbete med ständig strävan efter utveckling och förbättring borgar för ett väl fungerande genomförande. Därmed skapas goda förutsättningar för flera andra kvalitetsaspekter som exempelvis uppfyllelse av utbildningens syfte och mål.

Området utveckling och förbättring är det område som har flest identifierade utvecklingsområden vid kvalitetsgranskningen 2017. Det handlar till exempel om sammansättningen av ledamöter i styrelsen eller ledningsgruppen. I flera utbildningar är ledamöterna i ledningsgruppen få och representerar oftast utbildningsanordnaren. Även om det inte är reglerat hur sammansättningen av en ledningsgrupp för en konst- och kulturutbildning ska se ut, bedömer myndigheten att det är viktigt att ledamöterna representerar olika kompetenser för att ge olika bidrag till utbildningen. Externa ledamöter som till exempel företräder arbetslivet på området kan berika kvalitetsarbetet och bidra till att utbildningen utvecklas. Utbildningsanordnarna ser positivt på detta och har ofta, efter granskningen, påbörjat arbetet med att anlita externa ledamöter till ledningsgruppen eller styrelsen. Det finns inte heller några krav på att de studerande ska vara representerade i ledningsgruppen eller styrelsen. Flera av utbildningsanordnarna har dock insett vikten av att de studerande också finns med och har utsett eller kommer inom kort att utse studeranderepresentanter till ledningsgruppen eller styrelsen.

Ett annat förbättringsområde är att det ofta saknas en kvalitetsmodell anpassad för den specifika utbildningen och ett systematiskt genomförande av kvalitetsarbetet. Det saknas en anpassad modell som hanterar de fyra leden i kvalitetscirkeln: planering, genomförande, utvärdering, förbättring. Kvalitetsarbetet sker ibland med mer informella metoder som till exempel spontana samtal med de studerande. Även om informella samtal kan vara viktiga i ett kvalitetsarbete är det myndighetens bedömning att formaliserat och dokumenterat kvalitetsarbete är en förutsättning för att säkra utbildningarnas utveckling och kvalitet, särskilt i samband med att en utbildning genomgår förändring. Styrelsen eller ledningsgruppen är inte heller alltid delaktiga i kvalitetsarbetet eller diskussioner om utbildningens utveckling. Dokumentation av kvalitetsarbetet är också ett utvecklingsområde vilket kan göra arbetet tydligare för alla berörda – om dokumentationen också är tillgänglig.

Flera utbildningar bedrivs med både en styrelse och en ledningsgrupp. Det är ibland oklart vilka roller och ansvarsområden som respektive grupp har och i ett antal granskningar har myndigheten identifierat utvecklingsområden kring fördelningen av ansvar mellan styrelse och ledningsgrupp. Det har till exempel kunnat handla om en styrelse med formellt ansvar men på stort avstånd från utbildningen i organisationen, där besluten som ska tas av styrelsen har tagits informellt av andra grupper närmare utbildningens verksamhet.

3.4 Granskningsområde: syfte och bidrag till övergripande samhällseliga mål

Konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar har betydelse inom flera områden i samhället. Bland annat bidrar de till att utveckla ett kvalificerat yrkeskunnande som lägger grunden för en kvalitativ yrkes- och näringsverksamhet på det konstnärliga eller kulturella området. Utifrån ett utbildningsperspektiv är de ett viktigt komplement till det offentliga utbildningssystemet. De ska också förbereda för högskoleutbildningar som kan leda till konstnärliga examina. Många yrkesverksamma inom kulturområdet har genomgått en lång yrkes-, universitets- eller högskoleutbildning och innan dess ofta någon form av förberedande utbildning. Konst- och kulturutbildningarna har genom sitt innehåll och sin inriktning stor

betydelse på kulturområdet. Kvaliteten på de konstnärliga utbildningarna och deras bidrag till övergripande samhälleliga mål spelar således en viktig roll utifrån flera samhällsaspekter.

Syfte och bidrag till övergripande samhälleliga mål	IDENTIFIERADE UTVECKLINGSOMRÅDEN	
	ANTAL	ANDEL (%)
6. Utbildningen fyller sitt övergripande syfte som konst- och kulturutbildning	2	18
7. Utbildningsanordnaren bedriver arbete med breddad rekrytering och mångfald	4	36
8. Utbildningen genomförs med hänsyn till hållbar utveckling	1	9
9. Utbildningsanordnaren bedriver arbete för att särskilt främja jämställdhet	4	36
Summa	11	99

Tabell 4: Fördelning av utvecklingsområden inom granskningsområdet syfte och bidrag till övergripande samhälleliga mål.

Vad gäller att utbildningarna ska uppfylla sitt syfte enligt förordningen, att utbilda till ett konstnärligt yrke, att förbereda för högskolestudier eller att vara kulturarvsbevarande, så är ett identifierat utvecklingsområde att utbildningarna inte har dokumenterat på ett tydligt sätt var de studerande tar vägen efter avslutad utbildning.

Ett identifierat utvecklingsområde är också att det inte alltid finns en tydlig strategi för hur arbetet med för utbildningen relevanta hållbarhetsaspekter inom till exempel social, kulturell, ekonomisk eller ekologisk hållbarhet ska genomföras. Likaså finns det inte någon strategi för hur man kan attrahera sökande från underrepresenterade grupper. Ett utvecklingsområde är hur man arbetar med breddad rekrytering och mångfald. Ett annat är att även om man i utbildningen arbetar med relevanta jämställdhetsaspekter saknas det ofta en dokumentation över hur arbetet går till.

Flera goda exempel finns på hur utbildningsanordnarna arbetar med breddad rekrytering och mångfald. Exempelvis erbjuder några skolor workshops på andra orter, tar emot studiebesök och har auditions på flera orter. Andra exempel är projekt med mångfaldsteman och att skolor medverkar vid utbildningsmässor och kulturevenemang. Även om det går att söka merkostnadslån via CSN så kan studerandeavgifterna motverka arbetet med breddad rekrytering och mångfald. I de fall arbete bedrivs med breddad rekrytering och mångfald saknas ofta en tydlig och uttalad strategi för hur man arbetar med frågan och vilka satsningar man planerar för kommande ansökningsarbete.

Myndigheten kan se att man i utbildningarnas genomförande tar vara på olika perspektiv och strävar efter att alla ska kunna fullfölja utbildningen. I flera av utbildningarna främjas särskilt jämställdhet mellan könen genom att man aktivt arbetar med att synliggöra genusperspektivet i utbildningen. I en del utbildningar arbetar man på olika sätt med hållbar utveckling som en del i kurser där hållbarhetsaspekter är viktiga inom området utbildningen leder till. En annan anordnare arbetar med hållbarhet ur ett konstnärligt perspektiv. Då det oftast inte finns en tydlig strategi för hur man arbetar med för utbildningen relevanta hållbarhetsaspekter inom till exempel social, kulturell, ekonomisk eller ekologisk hållbarhet, bedömer vi detta som ett utvecklingsområde, även om det är tydligt i samtalen med anordnarna att många som arbetar med utbildningarna ser detta som ett viktigt område.

3.5 Enkät till granskade utbildningsanordnare

Enheten för kvalitetsgranskning har skickat ut en enkät till de anordnare av konst- och kulturutbildningar som var med om en kvalitetsgranskning under 2017. Vi skickade fjorton enkäter och nio svarade.

Alla svarande anser att instruktionerna inför granskningen varit lätta att förstå och majoriteten är också mycket nöjda med det bemötande de har fått från myndighetens utredare. De flesta anser att de har fått möjlighet att bemöta de synpunkter som framkom vid granskningen och håller även med om utvecklingsområdena som identifierades.

Ökad kvalitet i utbildningarna är ett grundläggande syfte med kvalitetsgranskningen. En majoritet (sju av nio) anser att granskningen har bidragit till att göra utbildningen bättre.

3.6 Slutsatser

Hos de granskade utbildningarna kan myndigheten så här långt konstatera att de identifierade utvecklingsområdena i första hand berör granskningsområdena utveckling och förbättring och hur man i utbildningen arbetar med att bidra till övergripande samhällsliga mål. Det område som hos många utbildningar är väldigt väl utvecklat är det pedagogiska, hur de studerande får kunskap i mötet med lärare och handledare. De som bedriver konst- och kulturutbildningar har haft ett stort utvecklingsarbete bakom sig efter att den nya förordningen trädde i kraft under 2015. Det har inneburit tydligare krav på utbildningsanordnaren bland annat när det gäller utbildningens omfattning, tillsättning av ledamöter i en ledningsgrupp eller styrelse, krav på kursplanernas utformning och tydligare krav på behörighet och urvalsprocess. Utöver detta ställs också tydliga krav på att ett systematiskt kvalitetsarbete ska bedrivas där ledningsgruppen eller styrelsen har ett tydligt ansvar.

Årets resultat överensstämmer i stora drag med de erfarenheter som myndigheten gjorde efter 10 granskningar av konst- och kulturutbildningar under 2016. Även då framkom det att pedagogik är en tydlig styrka hos utbildningarna, tillsammans med erfarna anordnare med en lång historia inom utbildning. De utvecklingsområden som framför allt lyftes fram i rapporten "Kvalitetsgranskning av konst- och kulturutbildningar 2016" med diarienummer MYH 2017/1020, rörde också i första hand utveckling och förbättring och hur man i utbildningen arbetar med att bidra till övergripande samhällsliga mål.

Både kvalitetskriterier och indikatorer för övergripande samhällsliga mål behöver utvecklas efter hand som myndigheten samlar fler erfarenheter av granskningar och ansökningsbedömningar. Utredarnas bedömning är att det är särskilt viktigt att ta hänsyn till varje utbildnings specifika förutsättningar i kvalitetsgranskningen.

I den granskningsmetod vi använder oss av ingår dialog med ledningsgruppen eller styrelsen som ett viktigt moment. Dialogen ger möjlighet att skapa samsyn kring granskningsresultat och bedömningar. Denna dialog mellan utredare och utbildningsanordnare, utbildningsledare samt ledningsgrupp eller styrelse är viktig för utbildningarnas fortsatta kvalitetsutveckling.

Ledningsgrupp/styrelse, utbildningsledare och anordnare har visat sig vara mycket hörsamma för de bedömningar och den feedback som kommer från myndigheten och ger i många fall fler och mer långtgående förslag på förbättringar och åtgärder än de utvecklingsområden som myndigheten identifierat. Myndigheten tolkar det som att granskningsverksamheten bidrar till kvalitetsutveckling i utbildningarna.

Efter de granskade konst- och kulturutbildningarna kan vi så här långt konstatera att myndigheten behöver stödja utbildningsanordnarna i att ta fram kvalitetsmodeller som är särskilt anpassade och relevanta för de olika inriktningar som utbildningarna har. Att utbildningarna utvecklas genom ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete är ett annat område där utbildningsanordnarna behöver stöd och vägledning. Den 25 april 2018 arrangerar därför myndigheten en konferens med tema kvalitet och utveckling för de som är utbildningsanordnare inom konst- och kulturutbildningar.

Bilaga 1: Konst- och kulturutbildningar som granskats 2017

Utbildningsnamn	Anordnare	Studieort
Skara Skolscen	Folkuniversitetet - Skara skolscen	Skara
Konstnärlig utbildning i målning	Konstskolan Idun Lovén AB	Årsta
Konstnärlig grundutbildning	Örebro Konstskolas Vänner	Örebro
Måleri grundläggande konstnärlig utbildning	Dômen Konstskola	Göteborg
Hantverkspedagogisk yrkesutbildning	Föreningen Nyckelviksskolan	Lidingö
Högskoleförberedande utbildning i musik	Musikkonservatoriet Falun	Falun
Grundläggande konstnärlig utbildning 80 veckor 2 år	Stiftelsen Pernbys Målarskola	Stockholm
Konst, design, hantverk - högskoleförberedande materialbaserad utbildning inom trä, metall, textil	Stiftelsen Stenebyskolan	Dals-Långed
Konstnärlig utbildning	Västerås Konstskola/ABF Västerås	Västerås
Praktisk Filmutbildning	Ideella Förening Stockholms Filmskola	Hägersten
Konstnärlig grundutbildning i måleri	Göteborgs Konstskola	Göteborg
Österlenskolan för konst och design	Österlenskolan för konst och design	Simrishamn
Lunds konst/designskola	Folkuniversitetet - Lunds Konst o Designskola	Lund
Ljudtekniker/Producentlinjen	Studio Blue	Enskede

Bilaga 2: Kvalitetskriterier

För att vi ska kunna genomföra en rättssäker och effektiv granskning och värdering av kvaliteten i utbildningarna, använder vi ett antal kvalitetskriterier som utgångspunkt för våra bedömningar. Kvalitetskriterierna för konst-och kulturutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i utbildningen.

Det kan vara svårt att mäta hur väl en utbildning motsvarar kvalitetskriterierna. Därför arbetar vi med indikatorer, som står i relation till det kriterium som ska värderas. Till varje kvalitetskriterium som granskas finns flera indikatorer.

Kvalitetskriterier för lärande

1. Utbildningens organisering och praktiska genomförande ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål

Utbildningen är väl organiserad och planeringen tar sikte på att ge de studerande goda möjligheter att nå utbildningens mål. Utbildningen genomförs på ett ordnat och välstrukturerat sätt och alla berörda har goda möjligheter att planera sin del i genomförandet. Studiemiljön ger goda förutsättningar för att nå utbildningens mål. Utrustning och lokaler är anpassade till utbildningens innehåll och mål.

2. Utbildningens pedagogiska genomförande ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål

Det pedagogiska upplägget ger de studerande goda möjligheter att nå utbildningens mål och utbildningen präglas av integrering av teori, färdighetsträning och reflektion. De studerande får möjlighet att tänka fritt, ta initiativ och skapa möjligheter att använda sin kompetens. Utbildningen genomförs med respekt för de studerandes olika sätt att lära och de stimuleras att lära för livet.

3. Inom ramen för utbildningen sker samverkan med det omgivande samhället

Utbildningsanordnaren samverkar med relevanta aktörer lokalt, regionalt, nationellt eller internationellt för att bidra till att uppfylla utbildningens syfte. Samverkan sker genom aktiviteter som bidrar till nätverksskapande och långsiktiga kontaktytor mellan studerande och mottagare av den kompetens som utbildningen syftar till. Samverkan bidrar till uppfyllelse av målen i utbildningen.

Kvalitetskriterier för utveckling och förbättring

4. Utbildningens styrelse eller ledningsgrupp arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling

Utbildningens styrelse eller ledningsgrupp har kompetens inom det område utbildningen syftar till och är sammansatt så att utbildningen främjas. Ledamöterna är väl insatta i utbildningen och dess förutsättningar. Ledamöterna har kunskap om sitt uppdrag och gruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling.

5. Utbildningen karaktäriseras av ett systematiskt kvalitetsarbete

Utbildningens utveckling säkerställs genom ett kvalitetsarbete som leds av styrelsen eller ledningsgruppen. Arbetet karaktäriseras av tydlig ansvarsfördelning, en kvalitetsmodell som är anpassad till utbildningen och ett systematiskt genomförande. Kvalitetsmodellen bygger på återkommande planering, genomförande, utvärdering och översyn och leder till ständig förbättring. Utbildningsanordnaren arbetar aktivt för att tillvarata synpunkter från de studerande och andra berörda i syfte att utveckla utbildningen.

Kvalitetskriterier för syfte och bidrag till övergripande samhällliga mål.

6. Utbildningen fyller sitt övergripande syfte som konst- och kulturutbildning

Inom respektive område ska utbildningen främja ett lärande där de studerande förvärvar de kunskaper, färdigheter och kompetenser som krävs för att efter genomförd utbildning vara väl förberedd för högre studier, ett kulturyrke eller kulturarvsbevarande verksamhet. Det finns överensstämmelse mellan utbildningens syfte, mål, innehåll och genomförande. Utbildningens lärandeprocess och resultat samt utveckling och förbättring verkar i riktning mot uppfyllande av syftet.

7. Utbildningsanordnaren bedriver arbete med breddad rekrytering och mångfald

Utbildningsanordnaren eftersträvar att sökande till utbildningen har olika bakgrund på ett sätt som återspeglar befolkningen i stort. Aktiva insatser görs för att attrahera sökande från underrepresenterade grupper. Tillträdesprocessen begränsar inte möjligheterna för sökande ur underrepresenterande grupper. Utbildningens genomförande tar vara på olika perspektiv och strävar efter lika möjligheter för alla att fullfölja utbildningen.

8. Utbildningen genomförs med hänsyn till hållbar utveckling

I utbildningens genomförande tas hänsyn till att utveckling som tillgodoser dagens behov inte ska äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Flera olika dimensioner kan beaktas, t ex social hållbarhet, ekologisk hållbarhet, ekonomisk hållbarhet och kulturell hållbarhet. Utbildningsanordnaren har en väl förankrad strategi för hur man arbetar med för utbildningen relevanta hållbarhetsaspekter.

9. Utbildningsanordnaren bedriver arbete för att särskilt främja jämställdhet

I utbildningens genomförande främjas särskilt jämställdhet mellan könsidentiteter genom bred medvetenhet om och aktivt arbete med för utbildningen relevanta jämställdhetsaspekter.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås, Sweden
www.myh.se